

5 Bruggen in of over oppervlaktewater

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staan bruggen centraal. Hiertoe wordt ook gerekend het verbreden van bruggen en het vervangen van het brugdek. Dit wordt gelijkgesteld met de aanleg van een nieuwe brug. Onder een brug verstaan we bijvoorbeeld een verbinding van een weg van de ene kant van de watergang naar de andere kant, die al dan niet met pijlers of palen in de watergang wordt ondersteund.

Het verbreden van een brug wordt gelijk gesteld met de aanleg van een nieuwe brug.

Als u van plan bent om een brug aan te leggen, te verbreden of te verwijderen, doorloop dan het betreffende stroomschema opgenomen in dit hoofdstuk. U ziet dan of de handeling is toegestaan en welke regels van toepassing zijn.

Stroomschema's

De stroomschema's zijn opgebouwd uit een aantal vragen (criteria). De vragen in de stroomschema's zijn nader toegelicht in de *toelichting*. Als het stroomschema doorlopen is, resulteert dat in een bepaalde uitkomst. Deze uitkomst kan zijn:

- zorgplicht;
- zorgplicht en algemene regel zonder meldplicht;
- zorgplicht en vergunningplicht.

Deze uitkomsten zijn in dit hoofdstuk nader toegelicht en uitgewerkt in regelgeving die van toepassing is. Als u een handeling gaat uitvoeren, dient u de voorschriften en regelgeving die in de betreffende paragrafen zijn uitgewerkt na te leven.

Aanvullende regelgeving

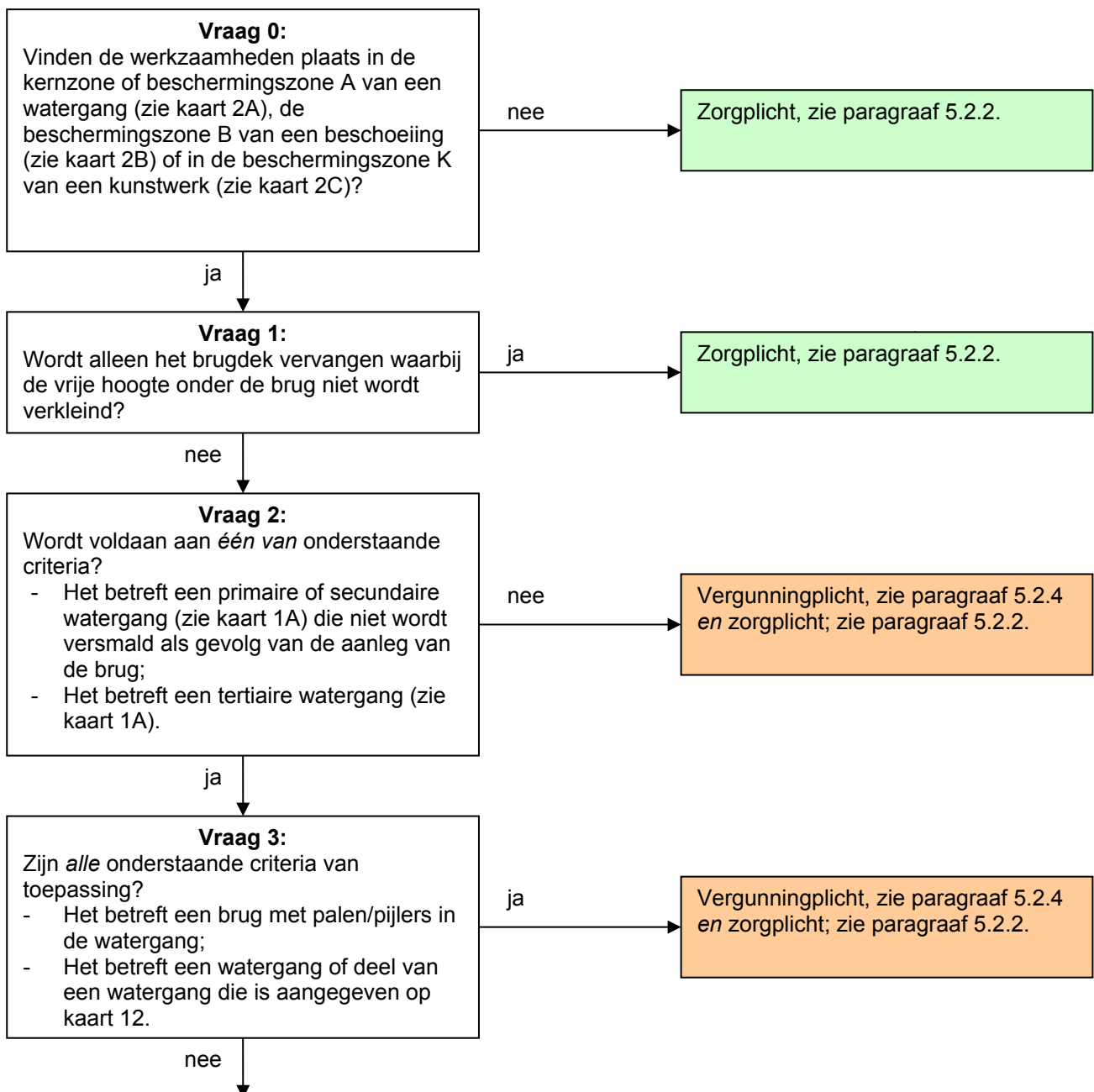
Naast de regelgeving die in dit hoofdstuk is opgenomen kan er ook nog andere regelgeving van toepassing zijn. Ook die regelgeving moet dan worden opgevolgd. Zo kan bijvoorbeeld de volgende regelgeving van toepassing zijn:

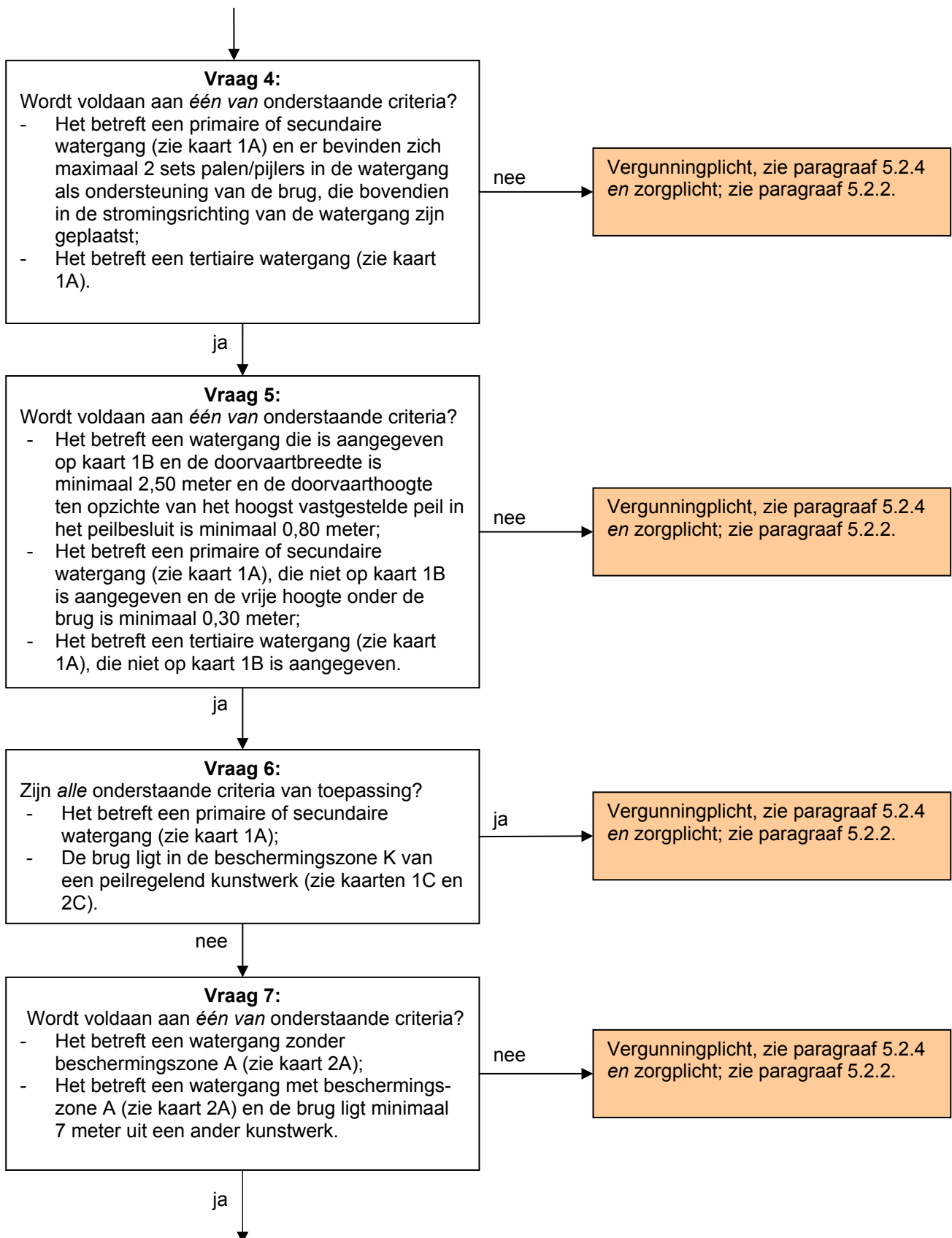
- Hoofdstuk 13 '*Constructies, objecten en vaartuigen in oppervlaktewater*'.
- Hoofdstuk 14 '*Aanleggen van natuurvriendelijke oevers en/of het verrichten van handelingen daarin of daarboven*'.
- Hoofdstuk 22 '*Verrichten van handelingen in of boven een vaarweg*'.
- Hoofdstuk 28 '*Bruggen bij een waterkering*'.

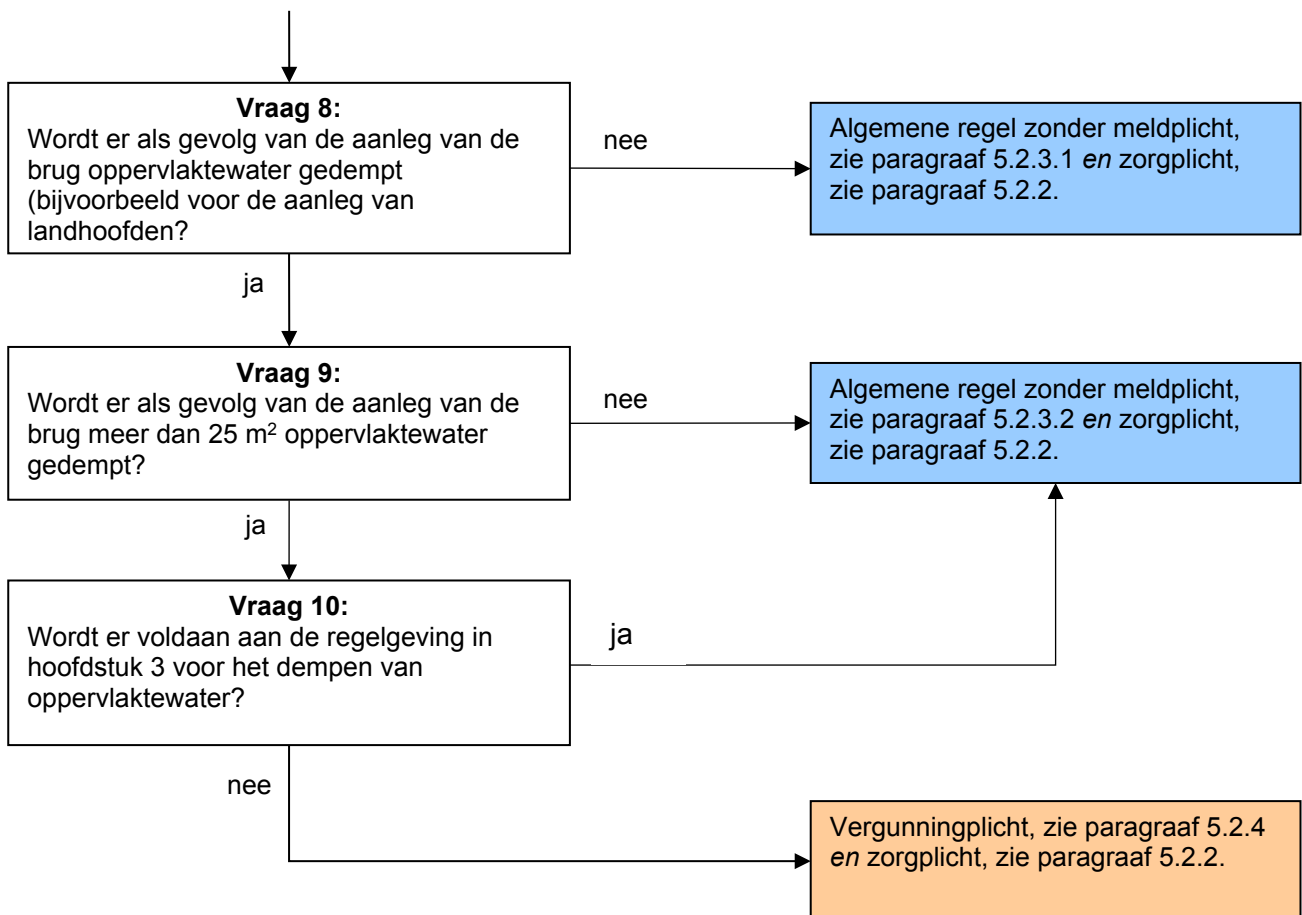
Verder kan er naast de regelgeving die in dit hoofdstuk wordt uitgewerkt c.q. benoemd, ook nog andere wet- en regelgeving van toepassing zijn (de genoemde regelgeving is dus niet limitatief). Het is aan de initiatiefnemer zelf om na te gaan of hij ook nog aan andere uitvoeringsregels en/of andere regelgeving moet voldoen.

5.2 Aanleggen, verbreden van bruggen en vervangen van een brugdek in of over oppervlaktewater

5.2.1 Stroomschema aanleggen, verbreden van bruggen en vervangen van een brugdek in of over oppervlaktewater

Toelichting bij vraag 0

Deze regelgeving is alleen van toepassing wanneer er een brug wordt aangelegd, verbreed of wordt onderhouden in de kernzone of beschermingszone A van een watergang, de beschermingszone B van een beschoeiing of in de beschermingszone K van een kunstwerk. Hierbuiten geldt alleen de zorgplicht.

Toelichting bij vraag 1

Wanneer alleen het dek van een brug wordt vervangen dan geldt de zorgplicht. Voorwaarde is wel dat de vrije ruimte onder de brug niet wordt verkleind. Met de vrije ruimte wordt de afstand tussen het brugdek en de watergang bedoeld. Wordt een brug in zijn geheel vervangen dan moet worden voldaan aan zowel de regelgeving voor het verwijderen van bruggen als aan de regelgeving voor het aanleggen van bruggen.

Toelichting bij vraag 2

Wanneer het een primaire of secundaire watergang betreft en deze versmald wordt als gevolg van de aanleg van de brug door bijvoorbeeld de landhoofden, dan kan de doorstroming van de watergang teveel worden belemmerd. Mochten er toch redenen zijn om het doorstroomprofiel met de aanleg van de brug te versmallen dan moet van geval tot geval worden beoordeeld wat de effecten zijn en welke maatregelen er moeten worden getroffen om nadelige consequenties voor de doorstroming zoveel mogelijk te voorkomen. Daarom geldt voor deze gevallen een vergunningplicht.

Een eventuele versmalling van de watergang moet voorafgaand of gelijktijdig met de versmalling van de watergang worden gecompenseerd.

Toelichting bij vraag 3

Als er een brug met palen of pijlers wordt aangelegd in een watergang met een groot afvoerdebiet dan kunnen deze palen of pijlers een goede doorstroming in de weg staan. Daarom moet per geval

worden beoordeeld of een dergelijke brug kan worden toegestaan en geldt voor deze gevallen een vergunningplicht. De betreffende (delen van) watergangen zijn aangegeven op kaart 12.

Toelichting bij vraag 4

Voor primaire en secundaire watergangen geldt dat als er palen of pijlers in de watergang worden geplaatst, dit ten koste kan gaan van de doorstroming. Het waterschap staat toe dat twee sets ondersteunende palen of pijlers in de watergang worden geplaatst, waarbij een set uit meerdere palen/pijlers kan bestaan die in de stromingsrichting van de watergang zijn geplaatst. Op deze manier wordt de doorstroming het minst beperkt. Voor tertiaire watergangen is de doorstroming van minder belang en om die reden worden daar geen eisen aan gesteld.

Toelichting bij vraag 5

Bij watergangen waarop varend onderhoud van de watergang kan plaatsvinden (zie kaart 1B) worden eisen gesteld aan de doorvaartbreedte en –hoogte van bruggen. Bij niet-varend onderhoud is bij primaire en secundaire watergangen een vrije hoogte onder de brug van 0,30 meter ten opzichte van het hoogst vastgestelde peil volgens het peilbesluit gewenst. Dit in verband met lichttoevoer, ecologie en onderhoud onder de brug en om eventuele stijging van het waterpeil te kunnen doorstaan. In sommige gevallen kan van deze eisen worden afgeweken. Dit moet echter van geval tot geval worden beoordeeld. Daarom geldt voor deze gevallen een vergunningplicht. Bij tertiaire watergangen die niet op kaart 1B staan, geldt deze laatste eis (vrije hoogte onder de brug 0,30 meter) niet omdat deze watergangen niet door het waterschap worden onderhouden. Ook tertiaire watergangen kunnen op kaart 1B staan. Het gaat dan meestal om aanvaarroutes van een inlaatplaats voor de maaiboot naar een primaire watergang toe.

Toelichting bij vraag 6

Bij primaire en secundaire watergangen mag een brug niet in de beschermingszone K van een peilregelend kunstwerk worden aangelegd om de mogelijkheid te hebben om deze kunstwerken in de toekomst te kunnen vervangen.

In sommige gevallen kan van deze eisen worden afgeweken. Dit moet echter van geval tot geval worden beoordeeld. Daarom geldt voor die gevallen een vergunningplicht.

Voor tertiaire watergangen geldt dat het meestal om kleinere peilregelende kunstwerken gaat en wordt deze eis niet gesteld. Wel geldt hier natuurlijk altijd nog wel de zorgplicht.

Toelichting bij vraag 7

Als een brug te dicht op een ander kunstwerk ligt, is het niet meer mogelijk om het stukje water tussen de brug en dat kunstwerk vanaf de oever met een maaikorf te onderhouden. Daarom schrijft het waterschap bij primaire en secundaire watergangen die (mogelijk) vanaf de oever worden onderhouden, en dus een beschermingszone A hebben, een minimale afstand van 7 meter voor.

Toelichting bij vraag 8

Als er bij de aanleg van de brug geen oppervlaktewater wordt gedempt (bijvoorbeeld voor de aanleg van landhoofden die de watergang versmallen), dan geldt voor de aanleg van de brug een algemene regel zonder meldplicht.

Toelichting bij vragen 9 en 10

Als er door de aanleg van de brug niet meer dan 25 m² oppervlaktewater weggenomen wordt (demping als gevolg van bijvoorbeeld de aanleg van landhoofden in de watergang) dan geldt een algemene regel met meldplicht. Wordt er door de aanleg van de brug wel meer dan 25 m² weggenomen dan geldt de algemene regel alleen als er wordt gecompenseerd conform de regelgeving in hoofdstuk 3 (Dempen van oppervlaktewater). Wordt er niet gecompenseerd conform hoofdstuk 3 dan geldt een vergunningplicht.

Let op dat als er gecompenseerd moet worden conform hoofdstuk 3 dit alsnog kan leiden tot meldplicht of vergunningplicht.

5.2.2 Zorgplicht

De zorgplicht zoals bedoeld in artikel 3.1 van de Keur is altijd van toepassing op handelingen binnen het beheergebied van het waterschap. Dit betekent dat de zorgplicht ook van toepassing is op de handelingen die onder de algemene regels vallen of de handelingen die vergunningplichtig zijn. Zorgplicht kan bijvoorbeeld inhouden dat:

- bij het aanleggen, verbreden of onderhouden van een brug het werk na afloop van de werkzaamheden in nette staat wordt achtergelaten. Hiermee wordt bedoeld dat oevers en taluds zodanig worden afgewerkt dat er geen grond of puin in de watergang kan raken en dat verondiepingen of vernauwingen van het oppervlaktewater, waardoor de doorstroming zou kunnen worden belemmerd, worden verwijderd indien deze een gevolg zijn van de werkzaamheden;
- er rekening mee wordt gehouden dat bij toepassing van bepaalde materialen in het oppervlaktewater er uitloging van schadelijke stoffen kan plaatsvinden. Dit doet zich voor bij onder andere het gebruik van de volgende materialen: gecreosoteerd hout, gewolmaniseerd hout en verzinkt staal; en/of
- er rekening mee wordt gehouden dat de maatschappelijke functies van het watersysteem niet worden belemmerd, zoals bijvoorbeeld: kanoroutes, officiële schaatsroutes, varen op vaarwegen en overig vaarwater.

Het is aan de initiatiefnemer om al datgene te doen of na te laten waardoor aan de zorgplicht wordt voldaan.

5.2.3 Algemene regel

In het stroomschema wordt verwezen naar één of meer algemene regels, zoals bedoeld in artikel 3.2 van de Keur. Deze algemene regel(s) is/(zijn) hieronder uitgewerkt. Naast de algemene regel is ook altijd de zorgplicht van toepassing. Als u het stroomschema heeft doorlopen en u komt uit bij het vakje 'Algemene regel zonder meldplicht' of 'Algemene regel met meldplicht', dient u te voldoen aan de regelgeving uitgewerkt in de betreffende algemene regel.

5.2.3.1 Algemene regel zonder meldplicht

Om te voldoen aan de algemene regel dient de initiatiefnemer te voldoen aan de voorschriften het volgende artikel.

Artikel 1. Voorschriften uitvoering

- a. De onderhoudsroutes moeten te allen tijde in stand worden gehouden, tenzij er gedurende de periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden geen onderhoud zal plaatsvinden. De initiatiefnemer kan zich hierover laten informeren bij het waterschap.
- b. Binnen het natte talud onder de brug mogen geen constructiedelen aangebracht worden, met uitzondering van de toegestane palen of pijlers.
- c. Eventuele beschoeiingen in beheer en onderhoud bij het waterschap komen over een afstand van 5 meter voor de brug tot 5 meter na de brug in beheer en onderhoud bij de initiatiefnemer.
- d. Delen van een eventueel aanwezige vervangen brug, voor zover deze geen deel uitmaken van de nieuwe brug en/of in strijd zijn met de voorschriften, worden verwijderd.
- e. Wanneer de brug niet meer wordt gebruikt voor het doel waarvoor deze is aangelegd, dan dient initiatiefnemer deze in zijn geheel, inclusief eventuele landhoofden, te verwijderen en het profiel te herstellen.

Toelichting bij artikel 1

In dit artikel zijn de voorschriften opgesomd waaraan de uit te voeren werkzaamheden dienen te voldoen. Hieronder worden enkele voorschriften nader toegelicht.

- b. Constructiedelen in het water kunnen de doorstroming belemmeren.
- e. Bruggen met landhoofden in de watergang zorgen voor opstuwning. Indien de bruggen niet meer worden gebruikt moeten deze compleet met landhoofden worden weggehaald.

5.2.3.2 Algemene regel met meldplicht

Om te voldoen aan de algemene regel dient de initiatiefnemer te voldoen aan de voorschriften in de volgende artikelen.

Artikel 1. Voorschriften uitvoering

- a. De onderhoudsroutes moeten te allen tijde in stand worden gehouden, tenzij er gedurende de periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden geen onderhoud zal plaatsvinden. De initiatiefnemer kan zich hierover laten informeren bij het waterschap.
- b. Binnen het natte talud onder de brug mogen geen constructiedelen aangebracht worden, met uitzondering van de toegestane palen of pijlers.
- c. Eventuele beschoeiingen in beheer en onderhoud bij het waterschap komen over een afstand van 5 meter voor de brug tot 5 meter na de brug in beheer en onderhoud bij de initiatiefnemer.
- d. Delen van een eventueel aanwezige vervangen brug, voor zover deze geen deel uitmaken van de nieuwe brug en/of in strijd zijn met de voorschriften, worden verwijderd.
- e. Wanneer de brug niet meer wordt gebruikt voor het doel waarvoor deze is aangelegd, dan dient initiatiefnemer deze in zijn geheel, inclusief eventuele landhoofden, te verwijderen en het profiel te herstellen.

Artikel 2. Voorschriften meldplicht

- a. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een melding gedaan bij het waterschap.
- b. Aan de melding wordt de volgende informatie toegevoegd:
 - een duidelijke locatietekening van de aan te leggen brug;
 - de omvang van de demping (versmalling van de watergang).

Toelichting bij artikel 1

In dit artikel zijn de voorschriften opgesomd waaraan de uit te voeren werkzaamheden dienen te voldoen. Hieronder worden enkele voorschriften nader toegelicht.

- c. Constructiedelen in het water kunnen de doorstroming belemmeren.
- e. Bruggen met landhoofden in de watergang zorgen voor opstuwning. Indien de bruggen niet meer worden gebruikt moeten deze compleet met landhoofden worden weggehaald.

Toelichting bij artikel 2

Het aanleggen van een brug waarbij oppervlaktewater wordt gedempt dient vooraf te worden gemeld, omdat dit een wijziging in het watersysteem behelst. Een wijziging in het watersysteem moet worden geregistreerd in de Legger. De melding kan worden ingediend bij het waterschap zelf (www.hdsr.nl) of via het Omgevingsloket (www.omgevingsloket.nl).

5.2.4 Vergunningplicht

Als u in het stroomschema uitkomt bij het gekleurde vakje waarin is aangegeven dat naast de zorgplicht een vergunningplicht geldt, dan mag de voorgenomen handeling niet zondermeer worden uitgevoerd. Er moet dan eerst een vergunning zijn verleend, zoals bedoeld in artikel 3.3 van de Keur.

De vergunning kan bij het waterschap worden aangevraagd (zie hiervoor www.hdsr.nl of www.omgevingsloket.nl). Na het indienen van het formulier zal uw aanvraag worden beoordeeld, waarbij er zal worden vastgesteld of de handeling kan worden toegestaan door voorschriften aan de vergunning te verbinden. Uitgangspunt hierbij is dat eventueel op te treden nadelige effecten van de handeling kunnen worden weggenomen door de te stellen voorschriften. Daarnaast moet ook altijd aan de zorgplicht worden voldaan als bedoeld in artikel 3.1 van de Keur.

Het afwegingskader waar vergunningaanvragen aan worden getoetst kunt u nalezen in het document 'Beleidsregels bij de Keur Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018'. Indien u nog verdere vragen heeft, kunt u ook contact opnemen met de afdeling Vergunningverlening & Handhaving van het waterschap.